

NOVOMĚSTSKÉ NOVINY

Městský úřad v Novém Městě pod Smrkem

www.nmps.cz

Září 2006 / Říjen 2006

Cena: 6,-Kč

Číslo 5 / Ročník 12

Významná životní jubilea našich občanů - září a říjen 2006

ZÁŘÍ 2006

Neumannová Anna	92 let
Vich František	92 let
Ing. Telecký Josef	82 let
Škrdleta Jaroslav	81 let
Trojan Jaroslav	81 let
Förstrová Hana	80 let
Ruman Karol	80 let
Papežová Eva	70 let

ŘÍJEN 2006

Chladová Natalie	90 let
Buliř Arnošt	84 let
Lode Miloslav	84 let
Suk František	81 let
Bukovský Karel	80 let
Ondrůšek František	80 let
Ptáčková Justina	75 let
Salaba Břetislav	75 let
Jalovičárová Danuše	70 let
Petrovičová Marie	70 let
Strnadlová Jaroslava	70 let

Všem jubilantům přejeme v roce 2006 mnoho zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalšího života.

Zprávy z jednání rady města

● Dne 14. 6. 2006 byla na základě usnesení ZM ze dne 5.6.2006 svolána rada města rozšířená o zastupitele. Na jednání byli pozváni pan Kantor (projektant) a pan Ing. Jirkův (mandatář firmy DEVELOPER.CZ). Pan starosta vyzval hosty, aby se vyjádřili k nejasnostem ohledně výstavby bytového domu. Pan Kantor uvedl, že úkolem bylo vyprojektovat dům, ve kterém budou levnější byty. Při výstavbě budou používány levnější materiály, dojde k minimalizaci bytů, vyprojektovaný dům je v souladu s územním plánem a splňuje všechny normy stavebního zákona. Před objektem je plánováno 7 parkovacích míst + 1 místo pro invalidní. Bytový dům by měl být postaven za 1,5 roku. Pan Ing. Jirkův vysvětlil, že dotace je vázána na

konkrétní místo, počet bytů, na projekt a na to byla schválena. Bylo vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele. Dále uvedl, že pokud město tuto dotaci nevyužije, je jisté, že šance získat v příštích letech další dotaci je téměř nulová.

Další jednání RM se konalo 19. 6. 2006, kde byly projednány majetkoprávní věci, projednány pronájmy nebytových prostor a projednány a schváleny změny v zásadách pro přidělování bytů do nájmu občanům v územním obvodu města Nového Města pod Smrkem.

Další jednání rady města bylo 3. 7. 2006. Byly projednány platby za rozhlasové relace, bylo schváleno výběrové řízení na výstavbu 38 BJ a projednala se žádost o byt v ul. Myslbekova čp. 3.

Na svém zasedání dne 14. 8. rada města projednala majetkoprávní věci a pronájem nebytových prostorů v ul. Vaňkova čp. 226 a Myslbekova čp.804. Rada města také projednala a schválila zvýšení nájemného v obecních bytech, tak jak byl předložen vedoucí BS.

Z OBSAHU

Z jednání rady a zastupitelstva města	1
Sportovní a relaxační centrum	3
Nabídka kroužků DDM	4
Plán akcí projektu ORSEJ	5
Pozvánky – Ekovýchova	7
Zprávy ze ZUŠ	8
Čtenáři nám piší...	9
Hasiči v létě	9
Čipová karta pro všechny	11
Pozvánka do knihovny	12

Informace městského úřadu

Nový cestovní pas České republiky s biometrickými údaji

Od 1. září 2006 se občanům starším 5 let začnou vydávat cestovní pasy se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji. **Biometrickými údaji jsou** údaje o zobrazení obličeje a údaje o otiscích prstů.

Údaje o zobrazení obličeje budou obsahovat cestovní pasy vydávané od 1. září 2006, oba biometrické údaje cestovní pasy vydávané od

května 2008.

Biometrické údaje se budou ukládat do nosiče dat (čipu).

O vydání cestovního pasu s biometrickými údaji bude možné v České republice požádat jen u obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu občana a u tohoto úřadu lze rovněž cestovní pas převzít.

Správný poplatek za vydání tohoto cestovního pasu činí 600,- Kč, u občanů ve věku od 5 do 15 let 100,- Kč.

Do všech typů cestovních pasů nebude možné od 1. září 2006 zapisovat děti (občany mladší 15 let).

Cestovní pasy vydané do 31. srpna 2006 zůstávají v platnosti po dobu v nich uvedenou. Je-li v cestovním pasu zapsáno dítě (občan mladší 15 let), může cestovat s rodičem i po 1. září 2006, nejdéle však do dovršení 15 let věku dítěte.

Pro občany mající trvalý pobyt v Novém Městě a jeho okolí platí, že nové cestovní pasy vydává Městský úřad Frýdlant, který má rozšířenou působnost.

Nový stavební zákon přinese zásadní změny

Od 1. ledna 2007 začne platit nový stavební zákon (zákon č. 183/2006 Sb.), který přinese řadu zcela nových institutů, a ty stávající výrazně změní obsah.

Základní zásady nového stavebního zákona vychází při společné úpravě územního plánování a stavebního řádu z principu, že těžiště uplatňování veřejných zájmů je zakotveno v rámci nástrojů územního plánování, které řeší uspořádání území komplexně včetně koordinace veřejných a soukromých záměrů, a to zejména výstavby. V návaznosti na to dochází k významné liberalizaci povolování staveb na úseku stavebního řádu včetně umožnění povolování staveb privátními subjekty – tzv. autorizovaní inspektoři. Zásadní změnou přístupu ke kontrole veřejných zájmů ve výstavbě je snížení preventivní kontroly orgánů státní správy s tím, že řada činností je pouze oznamována a veřejnoprávní zásah je prováděn jen v případech porušení veřejných zájmů následně po tomto oznámení před zahájením činnosti. S touto změnou je ovšem spojen přesun odpovědnosti na jednotlivé účastníky procesu výstavby s tím, že jsou jim stanoveny povinnosti, které jsou kontrolovatelné a sankcionované. Celý tento nový systém kontroly veřejných zájmů ve výstavbě přináší podstatnou změnu nároků na přístupy a činnost stavebních úřadů včetně uplatnění jednoho ze základních principů nové právní úpravy, kterým je využití zjednodušujících postupů s cílem vydávat zejména u jednoduchých staveb pouze jedno rozhodnutí.

Některé nejdůležitější změny a nové instituty

Na úseku stavebního řádu se zásadním způsobem rozšiřuje okruh staveb, které nebudou vyžadovat stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu (§ 103). Nově je upraven institut ohlášení, a to nejen z hlediska věcného vymezení okruhu „jednoduchých staveb“, k jejichž provedení postačuje, ale rovněž z hlediska postupu stavebníka i stavebního úřadu. S trochou nadsázky a při určitém zjednodušení lze říci, že doposud byly ohlašovány stavební záměry v rozsahu drobných staveb (§ 139b odst.7, 8, a 9 platného stavebního zákona), kdežto v budoucnu budou ohlašovány jednoduché stavby v rozsahu podle § 104 odst.2 nového stavebního zákona (např. stavby pro bydlení a rekreaci do 150 m² zastavěné plochy s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše dvěma nadzemními podlažími). Koncepční novinkou je možnost použití zkráceného stavebního řízení s využitím služeb již výše zmíněného autorizovaného inspektora (§ 117 nového stavebního zákona). Uzavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace stavby, může tuto stavbu provádět pouze na základě oznámení stavebnímu úřadu s připojenou projektovou dokumentací a certifikátem vydaným autorizovaným inspektorem, kterým ověří, že projektová dokumentace a potřebné doklady splňují požadavky podle stavebního zákona a stavba může být provedena. Zákon upravuje i případy konfliktů a podání námitek při projednávání ve zkráceném stavebním řízení s různou možností dalšího postupu včetně rozhodnutí stavebního úřadu o nezpůsobilosti stavby pro zkrácené řízení.

Zda bude nový stavební zákon přínosem pro stavebníky a zároveň i pro stavební úřady (zkrácení některých povolovacích procesů a tím i snížení administrativních úkonů), ukáže až aplikace nového stavebního zákona v praxi.

Odpadové hospodářství

Liberecký kraj poskytl 11 obcím zařízení pro sběr nebezpečných složek komunálního odpadu

V roce 2005 připravil Liberecký kraj ve spolupráci se společností ARR – Agentura regionálního rozvoje, spol. s r.o., projekt „Infrastruktura pro oddělený sběr nebezpečných složek komunálního odpadu v Libereckém kraji“. Projekt vycházel z provedené analýzy stavu odpadového hospodářství v obcích Libereckého kraje, která konstatovala, že v některých obcích Libereckého kraje chybí zařízení sběrného dvora pro oddělený sběr nebezpečných složek komunálního odpadu, jako jsou například barvy, ředidla a jiné chemikálie, drobný i objemný elektro-odpad (drobné domácí spotřebiče, televize, lednice), zářivky, akumulátory a baterie, atd.

Vzhledem k cílům, stanoveným Plánem odpadového hospodářství Libereckého kraje (2004) se Liberecký kraj rozhodl pomoci dotčeným obcím a těmto obcím pořídit zařízení k provozování sběrných dvorů – speciální mobilní EKO sklady s vybavením (kontejnery a nádoby na jednotlivé druhy nebezpečných složek komunálního odpadu) a kancelářské buňky jako zázemí pro obsluhu sběrného dvora.

Liberecký kraj společně s ARR připravil projekt, studii proveditelnosti a žádost o dotaci ze strukturálních fondů Evropské unie. Projekt byl úspěšný a Liberecký kraj získal na pořízení zařízení sběrných dvorů dotaci ve výši 4.318.000 Kč, z toho příspěvek ERDF ve výši 3.810.000 Kč, příspěvek ze SFŽP ve výši 508.000 Kč.

Na základě výběrového řízení byla jako dodavatel zařízení vybrána společnost REO AMOS, spol. s r.o., Ostrava, která v průběhu dubna a května provedla návoz zařízení do příslušných obcí. Obce budou předané zařízení provozovat většinou prostřednictvím odborných firem, zařízení je obcím poskytnuto bezúplatně na základě smlouvy o výpůjčce. Po ukončení projektu bude zařízení za symbolickou cenu převedeno do majetku obce.

Vybavení k provozování sběrného dvora tak z iniciativy Libereckého kraje a za přispění strukturálních fondů EU SFŽP obdržela města Česká Lípa, Doksy, Dubá, Raspenava, Nové Město pod Smrkem, Český Dub, Jilemnice, Desná, Smržovka, Železný Brod a Harrachov.

Nově pořízené zařízení zjednoduší provoz sběrných dvorů v dotčených obcích a obsluze usnadní manipulaci s přebíraným odpadem. Liberecký kraj si od realizace projektu slibuje kromě jiného zvýšení objemu odděleného sběru nebezpečných složek komunálního odpadu.

Jaká byla letní sezóna na koupališti?

Naše tzv. letní sezóna byla opravdu krátká, ale krásná! Začátkem června (po uzavření bazénu) jsme udělali některé úpravy a vylepšení (vybavení chat, pokladny, nový chodník, nátěry atd.). V červnu a červenci nám opravdu přálo počasí. Zájemců o koupání bylo hodně, samozřejmě nejvíce z řad dětí a mládeže. Pravidelně chodily skupiny polských a německých dětí, které byly ubytovány v Junior campu. Také sportovní oddíly mládeže, které byly v našem městě na soustředění, např. z Liberce, Litvínova, Poděbrad...

Jsmo moc rádi, že se nám podařilo, pomocí dotace z krajského úřadu, důstojně vybavit prostory občerstvení-bufetu. Zakoupili jsme 2 lednice, mrazák, fritézu, pracovní stůl nerez, pákovač, police... Vše proto, aby kvalita služeb v občerstvení odpovídala hygienickým normám. Klientům „Občerstvení“ nabízíme široký sortiment rychlého občerstvení i nápojů včetně točeného piva Svijany a točené kofoly –

služeb Občerstvení můžete využít ještě během měsíce září!!!

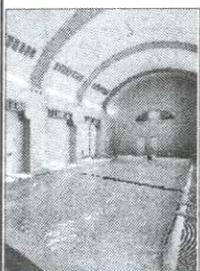
Překvapil nás zájem o ubytování v chatkách. Škoda, že máme pouze 3 chaty! Někteří návštěvníci zde byli již po několikáté (5x i 7x) a nešetřili chválou. Byli spokojeni jak s kvalitou služeb, tak i s krásným okolím našeho města. Během léta se vraceli i 2x (např. z Tanvaldu a Chrastavy). Potřetí přijedou ještě koncem září – na houby!

Během krátké letní sezóny bylo pořádáno v areálu koupaliště několik kulturních akcí: 1x diskotéka (cca 200 návštěvníků!), 3x rockový koncert (průměrně 50 – 60 lidí) a 2x také vystoupila oblíbená liberecká skupina Country Sešlost (cca 70 lidí). Hudebníci ze Sešlosti si na víkend pronajali chatu, aby užili klidu a pohody v našem městě. Až na jednu výjimku těmto akcím přálo i počasí.

Moc nás mrzí, že nám počasí nevyšlo ještě v srpnu, ale i tak hodnotíme letní sezónu jako příznivou a již se velmi těšíme, až nás navštívíte v bazénu! Jediný velký problém nás všechny trápí, vandalské v areálu koupaliště!!! Již několikrát jsme měli zdemolované zařízení chat, dveře, střechy... Bohužel nepomáhají ani kontroly policie!!!

SPORTOVNÍ A RELAXAČNÍ CENTRUM

BAZÉN, VÍRIVÁ VANA, SAUNA

PLAVECKÝ BAZÉN - NOVÁ PROVOZNÍ DOBA od 19.9.2006

pondělí	volný den	
úterý	výuka plavání	14:00 - 15:30 soc. ústav 15:30 - 17:00 senioři
středa	9:00 - 12:00 /výuka plavání-školy/	14:00 - 21:00 veřejnost
čtvrtek		14:00 - 21:00 veřejnost
pátek	9:00 - 12:00 /výuka plavání-školy/	14:00 - 22:00 veřejnost
sobota	9:00 - 12:00 veřejnost	14:00 - 21:00 veřejnost
neděle	9:00 - 12:00 veřejnost	14:00 - 21:00 veřejnost

Dále dle potřeby a dle dohody!

CENÍK:	dospělí: 1,5 hod. - 50,-Kč	2 hod. - 60,-Kč
	děti a ZTP: 30,-Kč	40,-Kč

ZÁLOHA na klíč: dospělí 50,-Kč, děti 30,-Kč. ZTP/P zdarma, doprovod 30,-Kč Příplatek za překročení času je 10,-Kč za každých započatých 30 min! Děti od 1 roku do 3 let zdarma!

PRONÁJEM: 2 hod. - 1.000,-Kč. 1 hod. - 500,-Kč dále dle dohody.

Pernamentka přenosná s 20 vstupy na 2 hod., platná na 2 měsíce 900,-Kč

Pernamentka děti a ZTP 500,-Kč /stejně podmínky jako dospělí/. Do sauny permanentky neplatí!!!

Možnost zapůjčení ručníku, vysoušeče vlasů: 20,-Kč, rukávky a míče 10,-Kč.

Po dohodě poskytneme množstevní slevu dětem, důchodcům atd.

SAUNA

čtvrtek/ženy/ masáže - ženy	dopoledne - dle potřeby	16:00 - 21:00
		17:00 - 21:00
pátek/muži/ masáže - muži (pouze sudá Pátek)	dopoledne - dle potřeby	16:00 - 22:00
		17:00 - 21:00
sobota/rodiny/ dopoledne - dle potřeby		16:00 - 22:00

CENÍK: 2 hod. - 60,-Kč (možnost přechodu do bazénu dle pravidel!)

Záloha na klíč: 50,-Kč. Možnost zapůjčení prostěradla, osušky a ručníku: 20,-Kč/ks.

MASÁŽE

60 Kč za 20 minut

POHOSTINSTVÍ

úterý- čtvrtek	16:00 - 21:00	sobota	16:00 - 21:00
Pátek	16:00 - 22:00	neděle	zavřeno

Ostatní otevírací dobu bazénu se návštěvníci občerství v nápojových automatech (prostory před pokladnou).

Možnost pronájmu "Občerstvení" - menší skupinové oslavy (i vč. vlastního občerstvení - smluvní cena).

VŠECHNY ZÁJEMCE SRDEČNĚ ZVOU ZAMĚSTNANCI SPORTOVNÍHO A RELAXAČNÍHO CENTRA!

Nové Město pod Smrkem 463 65, Ludvíkovská 38, TEL: 482 325 482, 776 098 911, www.volny.cz/nmps.sport.relax

Bazén bude otevřen od úterý 19.9.2006 – po nutné opravě!

V sauně byl zahájen provoz z důvodu studeného počasí již v pátek 25.8.2006 – zatím pouze pro muže. Ženy neprojevují tak velký zájem.

V průběhu letních měsíců byla částečně využívána i ubytovna, např. oddílem trampolín z Liberce po dobu 3 týdnů! Ale i o sportovní halu a sokolovnu je velký zájem. Díky velmi dobré spolupráci s paní Blankou Semerádovou z Junior campu ji využívaly oddíly kopané, volejbalu, košíkové, juda, flórbalu... z různých měst republiky. Koncem srpna i 100-členná taneční skupina Katka-takt z Liberce. Tato využila i všechna naše hřiště i areál koupaliště.

Je moc dobře, že sport a rekreace v našem městě má zelenou. Stále více návštěvníků se o nás dozvídá z našich www stránek na internetu, ale i z Docampu.cz atd. Máme již několik zájemců o chatky i tělocvičny na příští rok.

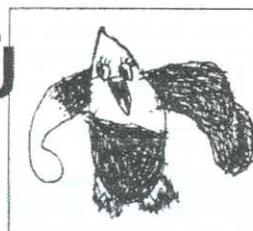
Končí 1. rok existence naší příspěvkové organizace, který můžeme hodnotit pozitivně. V příštím roce již budeme čerpat z nabytých zkušeností. Pokusíme se získat více dotací a grantů, abychom mohli svoji činnost ještě zkvalitnit a hlavně rozšířit. Např. o další chatky na koupališti, posilovnu a služby v prostorách lázní. Nutná je rekonstrukce střechy přísálí sokolovny. Plánů na příští období je dost, na jejich realizaci je třeba dostatek finančních prostředků a také elán zaměstnanců Sportovního a relaxačního centra! Děkujeme všem, kteří nás navštěvují, a těšíme se na podzimní a zimní sezónu.

ZPRÁVY Z DOMEČKU

NABÍDKA KROUŽKŮ školní rok 2006 – 2007

Pondělí 18.9. zahájení pravidelné činnosti					šk.rok
Šachový	R. Zemanová	Měst. knihovna	13.00 - 15.00 h.	bez omezení	200,- Kč
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM začátečníci	13.00 - 14.30 h.	6 - 7 let	500,- Kč
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM	15.00 - 16.30 h.	9 - 13 let	500,- Kč
Taneční Kukačky	I. Knížáková, P. Knížáková	Tělocvična	15.00 - 17.00 h.	bez omezení	300,- Kč
Basketbal	P. Diškant, B. Svoboda	Tělocvična	17.00 - 18.00 h.	dívky od 5. tř.	300,- Kč
Basketbal	P. Diškant, B. Svoboda	Tělocvična	18.00 - 19.00 h.	dívky starší	300,- Kč
Basketbal	P. Diškant, B. Svoboda	Tělocvična	19.00 - 20.30 h.	dospělí	350,- Kč
Úterý 19.9.					
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM	13.30 - 15.00 h.	9 - 11 let	500,- Kč
Výpočetní technika	B. Svobodová	DDM	13.00 - 14.30 h.	začátečníci	350,- Kč
Aranžování	Š. Vecková	DDM	13.30 - 15.30 h.	2. stupeň ZŠ	300,- Kč
Výpočetní technika	B. Svobodová	DDM	14.30 - 16.00 h.	pokročilí	350,- Kč
Volejbal	J. Mazánková, L. Žabková	Tělocvična	15.00 - 16.30 h.	od 6. třídy	350,- Kč
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM	16.00 - 17.30 h.	12 - 15 let	500,- Kč
Cvičení rodičů s dětmi	D. Zárubová	Tělocvična	16.00 - 17.00 h.	předškolní	200,- Kč
Basketbal	D. Šūs	Tělocvična	16.30 - 18.00 h.	chlapci od 4. tř.	300,- Kč
Středa 20.9.					
Výpočetní technika	B. Svobodová	DDM	13.00 - 14.30 h.	začátečníci	350,- Kč
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM	13.00 - 14.30 h.	obsazeno	500,- Kč
Výpočetní technika	B. Svobodová	DDM	14.30 - 16.00 h.	pokročilí	350,- Kč
Sportovní hry	A. Filipová	Tělocvična	15.00 - 17.00 h.	1. - 5. třída	300,- Kč
In - klub	Y. Svobodová	DDM	15.00 - 17.00 h.	od 13 let	150,- Kč
Výtvarná dílna	I. Špálová	DDM	16.00 - 17.30 h.	13 - 18 let	500,- Kč
Čtvrtek 21.9.					
Výpočetní technika	B. Svobodová	DDM	13.00 - 14.30 h.	začátečníci	350,- Kč
Pátek 22.9.					
Aranžování		DDM	13.00 - 14.30 h.	1. stupeň ZŠ	300,- Kč
Aerobic	L. Barešová, Y. Svobodová	Tělocvična	15.00 - 16.00 h.	bez omezení	300,- Kč
Přírodovědně-turistický	J. Šmidrkalová	DDM	13.00 - 15.00 h.	bez omezení	200,- Kč
Rybářský	V. Bárta	DDM	16.00 - 18.00 h.	bez omezení	200,- Kč
Papírové modelářství	D. Šūs	DDM(1x za 14 dní)	15.00 - 17.00 h.	od 3. třídy	250,- Kč

Jedním z největších nepřátel člověka, zvláště mladého, je nuda. Děti a mládež přes mnohé povinnosti mají stále hodně volného času, se kterým si často neumějí poradit. Naše zařízení jim nabízí řadu zajímavých činností, hráz proti nudě a tedy i řadě problémů, jež by mohly vzniknout.

O bližší informace můžete požádat přímo v DDM nebo na tel. číslech: 482325319, 482323399. Při naplnění zájmového útvaru budou přijaty děti podle došlých přihlášek a poplatek je třeba uhradit do 21.10.2006.

PLÁN AKCÍ V RÁMCI PROJEKTU ORSEJ

Název střediska ekologické výchovy : DDM Nové Město pod Smrkem

Název akce	Náplň akce	Předpokládaný termín akce	Místo konání akce
Barvy podzimu	Sbíráme listí, výtvarné činnosti	Září	Nové Město
Jak správně třídit	Promítání a hry o odpadech	Září	DDM Nové Město
Co se děje v lese	Za jeleny	Září	Směr Jindřichovice
Ekoznačky, biopotraviny	Co jsou to ekoznačky ad.	Září	Mateřské centrum Nové Město
Povídání o Frýdlantsku	Povídání a promítání na téma Frýdlantsko	Září	Senior klub Nové Město
Tvoříme z papíru	Výrobky z obalů a novin	Září	DDM Nové Město
Krásy Jizerek podruhé	Terénní prohlídka zajímavých míst Jizerských hor	Říjen	PP Pod Smrkem, Nebeský žebřík, Smrk
Den zvířat	Pojďte s námi za zvířátky	Říjen	Okolí Nového Města
Alternativní druhy energie	Energie větru ...	Říjen	Jindřichovice p/S
Šetříme přírodní zdroje	Voda – čistota našich toků	Listopad	Lomnice, Ztracený potok, ČOV N.Město
Odpady a co s nimi	Přednáška, promítání, diskuze	Listopad	DDM Nové Město
Ekologie a zdraví	Ochrana přírody a našeho zdraví - souvislosti	Listopad	DDM Nové Město
Když les usne	Sledujeme první stopy, proč stromy spí, počasí	Prosinec	Okolí Nového Města
Staré zvyky a obyčeje	Výroba přáníček, svícnů, medových svíček, dárečků ad.	Vánoce	DDM Nové Město

Podrobnější informace se dozvíte na stránkách www.ekovychovalk.cz, telefonicky na čísle : 774 825 083, e-mail : jana.smidrkalova@ekovychovalk.cz, popřípadě z letáček umístěných na nástěnce klubu českých turistů či na knihovně.

Těšíme se na Vaši návštěvu

Za dávnými havíři aneb cínovou stopou

Tato akce zaměřená na prohlídku starých štol a důlních děl v okolí Nového Města pod Smrkem proběhla v sobotu 12. srpna.

Na úvod bylo možno zhlédnout důlní díla nacházející se na Rapické hoře a poté na sousedním Měděnci. Zmiňovaná horní díla pocházejí z 2. poloviny 16. a z 1. poloviny 17. století, nejmladší štola František pochází až z konce 50. let 20. století. Rozmach důlního podnikání je spjat se založením Nového Města pod Smrkem Melchiorem z Redernu roku 1584 za vlády Rudolfa II. Činnost zdejších havířů byla v době vzniku zaměřena především na cínovou rudu, příležitostně i nerosty jiných kovů, ve 20. století přibyl i strategicky významný wolfram.

V současné době je návštěva těchto lokalit omezena z důvodu bezpečnosti i ochrany zde zimujících netopýřů, které jsme vzhledem k roční době nezastihli.

Historie nám zachovala původní německá jména některých štol (Selig reicher Trost - Blažená bohatá útěcha, Lamm Gottes - Beránek Boží, Erasmus, Rappel... atd.)

Pod vrcholem Měděnce pracovník ochrany přírody seznámil přítomné i se zajímavými minerály, z nichž nejzajímavější je almandin (odrážka granátu), chalkopyrit, fluorit. Důlní činnost se již v 16. století podepsala na zhoršené ekologické situaci okolí – na důlních výsypkách dosud neroste vegetace vlivem přítomnosti sloučenin síry a těžkých kovů.

Účastníci si kromě nevšedních zážitků tedy odnesli na památku i několik kamínků.

Jana Šmidrkalová,
koordinátor ekoporadny ORSEJ při DDM v Novém Městě pod Smrkem
www.ekovychovalk.cz

Proč nepálit odpady doma?!

Domácí kotle a kamna nemají drahá zařízení na čištění spalin. Množství jedů vypuštěných do ovzduší tak závisí na tom, co spalujeme. Při pálení odpadů v domácích kamnech nebo na otevřeném ohništi vzniká mnoho zdraví škodlivých (i rakovinotvorných) látek, dokonce více než v průměrné spalovně. Ty nejenže otravují vzduch v okolí vašeho domu, ale ani nedoletí daleko. Pokud máte zahrádku, je pravděpodobné, že s tím, co jste prohnali komínem, se znovu setkáte na svém talíři. Navíc, mnohé z těchto látek, včetně těch nejhorších, se hromadí v tělních tkáních – stačí, že se tu a tam nadechnete špinavého vzduchu, občas polkneme nějaké to kontaminované sousto a za pár let...

Proč tolik jedů?

- Teplota hoření v kamnech je příliš nízká.
- Palivo nemá dostatečný přístup kyslíku nutný pro dokonalé spalení.

Podle měření Státního zdravotnického ústavu domácnosti znečišťují ovzduší nejvíce hned po automobilech – často těmi nejedovatějšími látkami, jako jsou arzén či rakovinotvorné polycyklické aromatické uhlovodíky. Domácí kotelny přispívají stále větší měrou k nárůstu rakoviny, srdečních i dýchacích onemocnění. Leckde na venkově je tak čistota ovzduší stejná nebo i horší než v průmyslových oblastech Ostravy nebo Karviné.

Nejvíce tak kromě svého okolí poškozujeme

Druh odpadu	Co vzniká	Čím tyto zplodiny škodí
PVC, staré palety, dřevo z demolic, rozbítý nábytek, chemicky ošetřené dřevo, dřevotříska, nápojové kartony	Dioxiny, furany a další chloroorganické látky	Rakovinotvorné, dlouhodobé působení vede k poškození imunitního a nervového systému, změnám hormonálního systému. Dlouhodobě se hromadí v těle
PVC	Fosgen	Vysoké koncentrace: poleptání plic a smrt, nižší koncentrace: nemoci dýchacích cest
Plasty	Ftaláty	Poškozuje ledviny a játra, kde se hromadí, způsobují vrozené vady. Některé jsou rakovinotvorné
Polypropylén (PP), polyethylen (PE), PET, pryž (guma)	Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU)	Obsaženy hlavně v tmavém kouři a sazí. Rakovinotvorné, toxické a mutagenní vlastnosti. Dlouhodobě se hromadí v těle.
Dřevotříska, koberce, tapety	Formaldehyd a další aldehydy	Rakovinotvorné a mutagenní účinky, dráždí oči a plíce, působí alergie.
Polystyren (PS)	Styren	Rakovinotvorný, ve vyšších koncentracích poškozuje oči a sliznice. Dlouhodobé vystavení jeho vlivu ovlivňuje nervový systém a způsobuje únavu, slabost, deprese.
Celobarevné letáky a časopisy, nápojové kartony	Těžké kovy	Toxické, do různé míry rakovinotvorné. Mohou způsobovat vrozené vady.
Pryž (guma)	Oxid síry	Dráždí dýchací cesty. Ve vyšších koncentracích způsobuje poškození plic
Plasty, listí, tráva	Oxid uhelnatý	Jedovatý, váže se na krevní hemoglobin
Umělé textilie	Čpavek	Nevolnost, bolest hlavy
Umělé textilie	Kyanovodík	Bolesti hlavy a závratě

tak sami sebe. Na jedy ve vzduchu jsou citlivější děti, těhotné ženy, starší osoby a lidé trpící astmatem nebo jiným dýchacím onemocněním. Mějme k nim ohled.

Co při domácím spalování odpadů vzniká?

Vzniká mnoho toxických látek. Tabulka na straně 6 shrnuje, jaké druhy zplodin při nedokonalém domácím spalování odpadů v kamnech mohou vznikat a kdy a čím jsou škodlivé.

V kamnech nebo na otevřeném ohni je rozumné pálit jen takové materiály, které dokonale shoří při dané teplotě spalování a zároveň neuvolňují do ovzduší škodlivé látky. Mezi takové lze počítat papír, čisté dřevo (bez lepidel, nátěrů a jiných chemických úprav), maximálně uhlí.

Podle zákona o ovzduší (č. 86/2002 Sb.) je na otevřeném ohni dovolené používat jako palivo pouze dřevěné uhlí, čisté dřevo a suché rostlinné materiály. V kotlích a kamnech lze podle tohoto zákona spalovat jen palivo předepsané výrobcem. Pokud pálíte dřevo v kotli na uhlí, využívá se s horší účinností. Také syrové nebo málo vyschlé dřevo nejen špatně hoří, ale spotřebuje se až dvojnásobek oproti suchému a vzniká více zplodin.

Pokud vás samotné někdo obtěžuje spalováním svých odpadů a nehodlá přestat ani na vaši žádost, obraťte se na obecní nebo městský úřad, popřípadě na městskou policii.

Šetřit s vodou může každý!

Že je voda společně se vzduchem a potravou nutnou podmínkou pro lidský život, víme již ze školních lavic. Pamatujeme si to ale i v dospělosti? Věnujeme dostatek pozornosti šetrné spotřebě? Máme představu, kolik vody máme k dispozici?

Zemský povrch je pokryt z více jak 2/3 vodou. Z tohoto množství je 99,7 % voda slaná a ledovce a jen 0,3 % vody jsou použitelné pro lidskou potřebu. Lidská populace se velmi rychle rozrůstá a s tím přibývá i zásahů do přírodního prostředí, které často narušují zákonitosti, jimiž se složitý mechanismus oběhu vody řídí. V průběhu 20. století se takovým neuváženým civilizačním rozvojem zničilo dohromady více přírodních zdrojů než za celá tisíciletí lidské historie. Jak tedy šetřit a chránit tento nutný a nenahraditelný přírodní zdroj?

Začít můžeme každý sám u sebe. Česká republika patří mezi země s poměrně nízkou spotřebou vody na jednoho obyvatele. Přispívají k tomu vhodné klimatické podmínky i technologická vyspělost. Spotřeba na obyvatele dosahuje 110 litrů denně (například v USA to je 300 litrů na osobu a den). To však neznamená, že bychom neměli s vodou šetřit a že se k ní chováme dostatečně hospodárně.

Podle odborníků je 70 % vody v domácnostech spotřebováno v koupelně a na toaletě a zbývající část při přípravě jídla a mytí nádobí. Chránit jednu z podmínek života samozřejmě neznamená přestat se mýt. Člověk by neměl v první řadě nechat unikat vodu zbůhdarma. Podle odborníků jsou největší ztrátou kapající kohoutky a netěsnící WC. Může tak uniknout až několik set litrů vody měsíčně v jedné domácnosti.

„Liberecký kraj je nositelem dvouletého projektu Regionální systém ekologické výchovy Libereckého kraje (ORSEJ), který byl podpořen

ve výši 100 % celkového rozpočtu z Evropského sociálního fondu v České republice a ze státního rozpočtu České republiky, od ministerstva životního prostředí. Projekt má celkem 8 regionálních ekoporaden, které pořádají akce, kampaně a připravují informační materiály s cílem zvyšovat ekologické povědomí široké veřejnosti. Kampaně „Přírodní zdroje – voda“ je koordinována libereckou ekoporadnou, která byla zřízena při Společnosti pro Jizerské hory, o.p. s.,“ řekl k organizaci aktivit Radim Zíka, náměstek hejtmána Libereckého kraje zodpovědný za životní prostředí, jehož resort projekt koordinuje.

V rámci kampaně proběhly již 2 exkurze za odborného doprovodu pracovníků Povodí Labe, s.p. do útrob jizerskohorských přehrad. Jejich cílem bylo ukázat, jak složitá cesta vody vede od pramene až do kohoutku v domácnosti a jak vzácná je voda, kterou bereme za samozřejmost.

Další 2 obdobné exkurze jsou připravovány: na sobotu 9. září do jablonecké přehrady Mšeno a v polovině října do bedřichovské přehrad.

Součástí kampaně je i anketa, jejímž cílem je zjistit, co vlastně lidé vědí o vodě, kterou doma používají, jestli vědí, odkud pochází, v neposlední řadě, jak jsou spokojeni s její kvalitou. Anketu je možné vyplnit na . Na těchto webových stránkách lze nalézt bližší informace o připravovaných exkurzích. Ve druhé polovině října zde bude také vyhodnocení ankety.

Velké poděkování patří pracovníkům Povodí Labe, s.p. za vstřícnost a ochotu při seznamování s vodními díly Jizerských hor.

Pozvánky EKOVÝCHOVA

Hrátky s přírodou

Krajský ekoden pro děti a rodiče zavítá tentokrát do příjemného prostředí Jablonného v Podještědí, do areálu mateřské školy Studánka přímo v jeho centru. V rámci akce budou připraveny různorodé aktivity určené především dětem, nicméně i dospělí návštěvníci si zde budou moci vyzkoušet přírodovědná pozorování či práci s přírodními materiály. Ekoden bude doplněn zajímavým doprovodným programem. **Akce se uskuteční v sobotu 16. září od 10:00 do 17:00 hod.**

Oslavy Dne zvířat

Každoročně dne 4. října si lidé na celém světě připomínají Světový den zvířat. Datum bylo zvoleno na počest svatého Františka z Assisi, který byl velkým milovníkem zvířat a proslavil se postavením prvních živých jeslíček o Vánocích roku 1223. Cílem svátku je, abychom si uvědomili, že planeta Země není místem k žití jen pro člověka, ale patří všem živým tvorům.

Oslavy proběhnou na řadě míst v kraji. Největší v sobotu 30. září od 10:00 do 17:00 hod. v ekocentru v Oldřichově v Hájích a ve středu 4. října od 10:00 do 16:00 hod. ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě, další například při domech dětí a mládeže v Jablonci nad Nisou a Novém Městě pod Smrkem.

„Na programu akcí bude seznámení veřejnosti s prací útulků a záchranných stanic pro handicapované živočichy, chovatelská a veterinární poradna, různé tematicky zaměřené aktivity pro děti a řada dalšího – v Oldřichově v Hájích například projížďky na huculských koních,“ popsal program Radim Zika, náměstek hejtmána Libereckého kraje pověřený vedením resortu rozvoje venkova, zemědělství, životního prostředí a informatiky, který nad oldřichovskou akcí převzal záštitu. Program v České Lípě pak proběhne pod patronátem místostarosty města Česká Lípa Jana Stejskala.

Oslavy jsou realizovány v rámci krajského projektu Regionální systém environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje (ORSEJ), který byl podpořen z operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR (MŽP) a Evropského sociálního fondu v ČR. Bližší informace o oslavách i projektu lze nalézt na www.ekovychovalk.cz.

Jana Alexandra Vencová – Koordinátor ekologické výchovy, vzdělání a osvěty
Oddělení samosprávy ŽP a zemědělství Krajský úřad Libereckého kraje
U Jezu 624/2a, 461 80 Liberec 2, tel.: 485 226 671
e-mail: sasa.venclova@j-lbc.cz

ODPOLEDNE S INEXEM V DDM

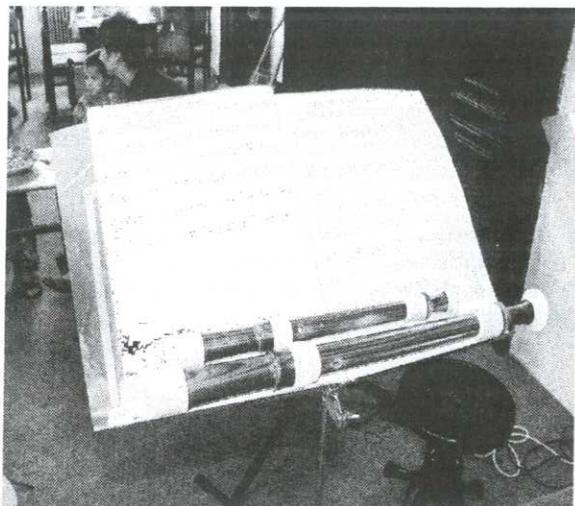
11. – 24. 9. 2006

Studenti z různých koutů světa Japonska, Portugalska, Holandska, Francie, Německa, Španělska, Itálie opět navštíví náš Dům dětí a mládeže v Novém Městě pod Smrkem a připraví vám zajímavý program. Tvořivé dílny, soutěže, výlety a komunikační hry vám pomůžou nahlédnout do tradic různých zemí světa a zdokonalit se v anglickém jazyce. Začátek setkávání bude probíhat v odpoledních hodinách, po škole od 13:00 hod. podle charakteru programu a časového harmonogramu.

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Závěr školního roku 2005/2006 byl již tradičně spojen s celou řadou akcí.

- Vyhlásili jsme výtvarnou soutěž pro novoměstské děti na téma „Vesmír“. Nejlepší práce jsou vystaveny v přízemí knihovny.
- Uspořádali jsme několik závěrečných koncertů pro rodiče, kde byli odměněni nejlepší žáci a absolventi naší školy.
- Připravili jsme koncert pro děti z mateřské a základní školy.
- Zúčastnili jsme se flétnového festivalu v Bulovce.
- Žáci výtvarného oboru získali ocenění v soutěži s názvem „Koupání“, vyhlášené Krajským úřadem Libereckého kraje.
- Úspěchu dosáhli i žáci literárně-dramatického oboru v soutěži „Máj - měsíc poezie“, kterou vyhlásila Krajská knihovna v Liberci.

Školní rok 2006 / 2007 je teprve na svém začátku, ale již nyní opět plánujeme a připravujeme celou řadu akcí, koncertů a vystoupení nejen pro rodiče našich žáků, ale i ostatní obyvatele Nového Města pod Smrkem. Věříme také, že společnou prací se nám znovu podaří dosáhnout úspěchů v nejrůznějších soutěžích jednotlivých uměleckých oborů.

ČTENÁŘI NÁM PÍŠÍ

TRADICE NEBO SETRVAČNOST? (Poněkud opožděná reportáž)

Zelený červnový den, oblaka po tolika zatažených dnech vysoko, vysoko nahoře. U rozhledny stojí dva stany. Jeden vojenský, vojensky zelený s vybledlými fleky na střeše, veliký, jak vojenské stany bývají. Druhý, o poznání menší, starý známý oranžově modrý kempinkový, rovněž vybledlý léty používání. Uvnitř panuje čilý ruch, instalace zařízení pokračuje rychlým tempem. Vše hotovo, nachystáno na sobotu 3. června. Výstup na Smrk, v pořadí už třiatřicátý.

To ráno v sobotu nebylo nic moc, foukal studený severovýchodní vítr, mraky se honily po obloze. Vše ve stanech připraveno, ale nikdo nikde. Alespoň co se týká účastníků výstupu. Okolo deváté hodiny konečně první, lehce zadýchání a lehce prokřehlí, dorážejí první turisté. Plynové vařiče sporadicky hučí, první bramboráky, vdolečky, čaj, ale i párečky či klobásy a první piva pro občerstvení přichozích.

Konečně se to rozjíždí. "Prosím pět bramboráků a ... kolik vás tady je, jeden dva, tři... pět... malých becherů pro obsluhu..." Lidi utěšeně přibývají, pipy roztácejí zlatavý mok "Vráti" do plastových pohárů, i ten čaj jde na odbyt. Není divu, teplota nic moc. Pánvičky s bramboráky a vdolečky jedou na plný výkon, požadavky jsou větší než jejich výkon a schopnosti obsluh. Obličejte dychtivé, usměvavé, odevzdané i nakvašené - ach ta dlouhá fronta! Znamé i neznámé tváře, milé úsměvy, pár slov i hodně vět. Tak jsme zase tady, jak bylo celý rok? Vy už máte holčičku? Prosím vás, co je to tady za akci? Výstup na Smrk? Tak díky a za rok přijdeme určitě.

Pozdní odpoledne, stany jsou zbourány, fouká - vlastně nepřestal - studený vítr. Vše opět uloženo na přívěs. Traktor nikde. Postupně odchází kamarádi, musí dolů, mají ještě své povinnosti. Zůstává hrstka věrných, zahřívají se horkým čajem a trpělivě čekají. Konečně traktor, je po osmé večer. Jedeme dolů. Mraky se ženou a objímají Smrk z obou stran, po několika kilometrech jízdy už není po vrcholku ani památka. Oblaky se prudce ženou do údolí, sotva jim stačíme ujíždět.

Bliží se dvaadvacátá hodina, jsme ve Městě, všechno vyložit, za rok nashledanou? Možná. Nad městem se snáší drobný déšť.

Několik doprovodných údajů: registrovaných něco přes dvě stě účastníků, asi dvacet dětí a blíže neurčený počet těch, kteří přišli z jiných míst a směrů. Sečteno, podtrženo, tak dvě stě padesát, dvě stě sedmdesát účastníků. Snědlo se bramboráků z 80 kg bramborákové směsi, vdolečků ze tří kil mouky, vypilo pět sudů piva a různé množství jiných nealko a alko nápojů. Párky, klobásy v množství osmdesáti, respektive třiceti čtyř kusů, topinky jako vítané zpestření, gulášovka - a to je tak asi vše. A blíže nespecifikované zážitky, ty se statisticky podložit nedají. A to je dobře.

Zajímá vás, proč jsou ty bramboráky tak dobré? Je to jednoduché: nastrouháte brambory, smícháte s moukou, mlékem, vajíčky, ochutíte majoránkou, česnekem, osolíte. A co ještě? Pečete a jíte a jíte a chutná to!

Šmi-dra©

Hasiči v létě

Vedoucí mládeže Sboru dobrovolných hasičů v Novém Městě pod Smrkem uspořádali pro mladé hasiče LETNÍ HASIČSKÉ SOUSTŘEDĚNÍ. Akce se uskutečnila ve dnech 15.7. – 22.7.2006 v Arnolticích na Frýdlantsku. Bydleli jsme v kempu, v chatkách a srubech. V areálu jsme měli k dispozici i úžasný bazén. Počasí nám neobvykle přálo. Bylo nádherně, slunce svítilo, a tak jsme si to krásně užili. V sobotu jsme se ubytovali a museli jsme okamžitě

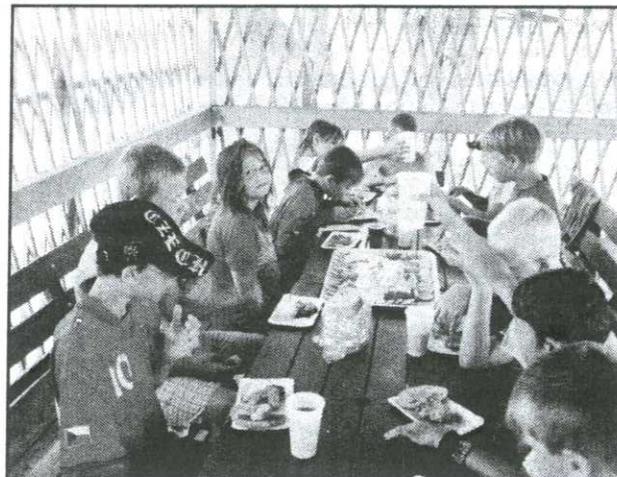

vyzkoušet bazén. Navečer jsme hráli slovní hry a přetahovanou lanem. V neděli jsme vyrazili na výlet do Frýdlantu. Navštívili jsme frýdlantské muzeum, které se nachází v prostorách radnice. Expozice byla překvapivě rozsáhlá a moc krásná. Poté jsme si udělali výšlap na frýdlantskou rozhlednu. Ani úmorné vedro nám nezabránilo vyšplhat na rozhlednu a pokochat se nádherným pohledem na Frýdlant a jeho okolí. Další den jsme cestovali po okolí Arnoltic. Po cestě jsme si zanovali a koupili si něco dobrého na zub. Ve středu jsme vyrazili do Chrastavy, do Hasičského muzea. Byl to pro nás zážitek. Kromě starodávných stříkaček a dalšího hasičského vybavení jsme zde našli i novoměstskou kroniku, jak sboru dobrovolných hasičů, tak sboru Textilany. Po prohlídce s průvodcem jsme si nakoupili suvenýry, občerstvili se a vyrazili do města. V dalších dnech jsme pak ještě mohli vidět stanový tábor indiánů, kteří zde tábořili a byli se podívat v kině na film „Jak se krotí krokodýli“. Samozřejmě jsme také navštívili zámek. Po prohlídce nás velice potěšila slečna průvodkyně, která děti chválila, jak pozorně sledovaly prohlídku a poslouchaly výklad. Za odměnu dostaly nanuky. Poslední večer jsem

si udělali malý karneval v maskách, které jsme si vyrobili z papírových talířků a krepového papíru. Uspořádali jsme soutěž o nejlepší masku. Také samotné děti si připravily program a předvedly úžasné taneční vystoupení. Večer jsme pak vyrazili na noční pochod v maskách po Arnolticích a nakonec jsme se všichni vykoupani v bazénu. V sobotu už probíhala příprava na odjezd. Bylo nám moc hezky, a tak se nám ani nechtělo domů. Rádi bychom touto cestou poděkovali Městskému úřadu Nového Města pod Smrkem, který nám na tuto akci poskytl finanční příspěvek, a doufáme, že i příští rok budeme moci uspořádat podobnou akci.

NOČNÍ ÚTOK

Dne 8.7.2006 se uskutečnila akce pořádaná Sbohem dobrovolných hasičů Nového Města pod Smrkem, nazvaná „Noční útok“. Jednalo se

o klasický hasičský útok se všemi pravidly, pořádaný v noci. Soutěž měla velký úspěch. Důkazem byla účast 24 družstev z blízkého i dalekého okolí. Rovněž diváků bylo obrovské množství. I přesto, že akce byla organizačně i technicky náročná, vydařila se a my doufáme, že zůstane tradicí i v dalších letech.

SLAVNOSTI SÝRA

Tři organizace – občanské sdružení Frýdlantsko, Poradenské centrum pro venkov a Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko pořádaly v pátek 1. září ve Frýdlantě SLAVNOSTI SÝRA.

Do Frýdlantu se vypravili především milovníci sýrů a nových chutí. Čekaly tu na ně ukázky sýrů vyrobených nejen z kravského mléka, místní speciality z venkovských regionů, výrobky z malých rodinných farem i renomovaných českých mlékáren. Z Frýdlantska byly zastoupeny kozí sýry ze dvora Hlaváč ve Vsi, farmy Dominium v Jindřichovicích pod Smrkem a další, které znají jen místní obyvatelé. Další desítky druhů sýrů představili výrobci z venkovských regionů Libereckého kraje – Krkonoš, Českého ráje nebo Českosudbska.

Samostatnou část trhu tvořila přehlídka místní produkce z Frýdlantska: meď, keramika, sklo, textilní oděvy a doplňky nebo dřevěné hračky, které vyrábějí místní řemeslníci a firmy. Pořadatelé SLAVNOSTÍ SÝRA tak chtěli podpořit šikovné místní výrobce a představit Frýdlantsko nejen s jeho památkami a přírodou, ale i s prací a umem místních lidí.

Návštěvníky, především rodiny s dětmi, lákal bohatý doprovodný program, v němž nechyběla ani hudba, pouliční divadlo nebo program pro děti. Frýdlantem bylo možné projít se zasvěceným průvodcem i projet v bryčce. Pro návštěvníky byla připravena výměnná burza receptů na sýry a pokrmy se sýrem, pro děti výtvarný ateliér v obchůdku Hobykoutek na Hrnčířském náměstí nebo soutěže a hry v parku na nábřeží Smědé. Dospělé návštěvníky zaujala degustace vína – nápoje obzvlášť vhodného k sýru.

SLAVNOSTI SÝRA pořádaly tři místní neziskové organizace s podporou města Frýdlant, Libereckého kraje a státního rozpočtu – programu LEADER ČR, který pomáhá rozvoji venkovských regionů. Zázemí poskytla Střední škola hospodářská ve Frýdlantě. Na pomoc přispěli i podnikatelé – i díky podpoře firem Celtima s.r.o., Knihy 555, Pivovar HOLS, moštárna Stará dáma, Frýdlantská vodárenská a.s. nebo penzionu Selský dvůr v Raspenavě.

Rodina s malým dítětem koupí v Novém Městě a okolí malý, nejlépe zděný domek s koupelnou a zahrádkou za rozumnou cenu pro rekreační účely. Ozvěte se prosím na adresu redakce či na telefonní číslo 603 422 962.

Jedny narozeniny

V předsíni se ozvalo zarachocení klíče v zámku a vzápětí do malé kuchyně panelákového bytu vtrhla malá smršť. V čele dcera, za ní její syn a malá dcerka. Obyvatelé malé garsonky, pes a jeho panička, strnuli v očekávání příštího. Pániček, jsa hluchý jako poleno, zatím nic netušil a navíc byl otočen zády k návštěvě. "Filipe, vypadni, okamžitě vypadni ven!" zaječela dcera na psa, který přes svou strašlivou obezitu rychle vycouvával do předsíně. Tytéž příkazy se jali ostře vykřikovat i zbývající členové návštěvy. Dívka poděšeně kvikla, když se pes ve své neopatrnosti přiblížil k ní a čumákem se jí dotkl ruky. Její bráška jej lehkým kopancem vyprovodil za dveře.

Dcera složila na zem dvě krabice a pugét květin. "To tady budeme sedět jako v tramvaji?" zeptala se podrážděně, když pohledem sjela místnost. "To se tu musí přestavět," a rázně požádala syna, aby spolu přestěhovali stůl a židle místo konferenčního stolu. "To křeslo musí pryč, je od toho psa smradlavý, uválený a chlupatý," pokračovala dcera. "Já přes něj přehodím deku, může se na ni sednout," nesměle špítila matka. "V žádném případě, to křeslo pude ven," rezolutně utnula jakékoliv debaty na toto téma dcera.

Dceřin táta tiše sledoval tyto scény, chápe do důsledku jejich obsah, i když neslyšel. Pak se beze slova otočil a odšoural se do ložnice.

Konečně byla proměna kuchyně dokončena. Malá Johanka, asi desetileté děvčátko s nápadně velkýma hnědýma očima a tmavou pleť, mezitím zjistila moji přítomnost. Vykulila svoje očka a zvolala: "Jé nazdar, Pavle, já jsem si tě ani nevšimla." Koukal jsem na ni docela se zalíbením, stává se z ní pěkná holka, ta ještě klukům zamotá hlavy. "Zklidni se, nebo půjdeš za dveře," reagovala její matka. Dívka si přisedla ke mě. Chvilku jsme na sebe beze slova hleděli. "Tak co, jak je ve škole?" nasadil jsem základní otázku. "Ale, pořádk je nemocná na průdušky," odpověděla místo ní její maminka. "Dáte si kafe?" pravila oslavenkyně. "To počká, teď bychom ti rádi popřáli k narozeninám," ozvala se opět dcera, rozbalila z papíru kytičky a všichni se začali řadit za ní, aby složili povinný hold. Následovalo několik kostrbatých a zdvořilostních frází na téma "buď nám ještě dlouho ve zdraví živa", pak došlo na vybalování drobných dárečků. Dcera ještě vybalila z přinesené krabice zákusky a svolila: "Teď bychom si mohli dát to kafe, mami." Matka se vrhla ke kuchyňské lince, natočila vodu do konvice a postavila ji na plyn. Dcera mezitím povytahovala z linky několik hrníčků a pak se otočila s otázkou na matku:

"Táta tu s námi nebude?" "Já pro něj dojdu," řekla matka a odebrala se do vedlejší místnosti. Za chvíli se vrátili oba. Muž chvíli pozoroval přeorganizovanou kuchyň a pak si sedl na kraj gauče k televizi. Mlčky na ni zíral. Dávali zrovna nějaký přenos fotbalového utkání, neboť byla neděle. Zvuk byl vypnutý. Občas hodil očkem po naší společnosti.

Mezitím se vařila voda na kafe. Rozmanitá směs hrníčků a hrnků, jak se říká, každé jiné ves. Nastalo obligátní cinkání lžičkami o stěny hrnků. Zákusky se usadily na svých talířcích a postupně mizely v útrokách návštěvy. Já na ně moc nejsem, takže jsem jenom uždíboval. Konverzace poněkud vágně naskakovala, oslavenkyně si co chvíli načechrávala splhlé vlasy, které si nestačila předtím upravit. "Taky sis mohla skočit k holiči," podotkla dcera. Zvenku se ozvalo škrábání na dveře. "To Filip," nesměle pípla matka. "Nepouštěj ho sem, holka je alergická na chlupy," usekla další obhajobu dcera. Tatka mrknul očkem po společnosti, ukousl si zákusek a usrkl kávy. Pak mne očima vyhledal jako spojence a ukázal na televizi. Mně bohužel fotbal nic neříká, takže jsem pokrčil rameny. A bylo opět po konverzaci. "To jste hodný, že ste přišli," utrousila mamina, "už jsem si myslela, že na mě zapomenete." Dcera povytáhla obočí. "No přece to je samozřejmost," odvětila, "jak se ti líbí ten šátek, co jsme ti dali?" "Von tam je nějaký šátek?" zeptala se naivně máma. Cinkání skončilo, káva byla vypita. "Tak mamí, zase někdy nashle," řekla dcera, začala balit potrhaný papír z dárků a kytice. "Jo, ještě to zase přestěhujeme zpátky." Všichni se postavili ke stěně a já s návštěvou jsme začali pošupovat stoly a křesla najejich původní místa. Můj švagr se odšoural do ložnice. Televize bezhlase vysílala fotbalový přenos. Vzápětí bouchly dveře od bytu a ještě mezerou ve dveřích se do kuchyně vedral psí tlustoch. Oslavenkyně chvíli beze slova hleděla na zavřené dveře. Pak si prohrábla splhlé vlasy. Příště si dám trvalou. Tak zase za rok.

Šmi-dra©

Internetové stránky Nového Města pod Smrkem: www.nmps.cz

ČIPOVÁ KARTA PRO VŠECHNY

a prozatím zdarma

LIBEREC – Do konce roku v Liberci vydají nejméně 40 tisíc Libereckých městských karet. Nejsou určeny jen pro Liberečany, ale i pro ty občany, kteří ve městě studují nebo pracují případně chtějí v krajském městě a jeho okolí využívat některou ze služeb napojenou na čipovou kartu. Požádat o městskou kartu mohou rovněž cizinci, když věrohodně prokáží místo svého bydliště.

Městskou kartu využijí především ti, kteří častěji navštěvují Liberec. Čipová karta slouží k úhradě předplatného v městské hromadné dopravě, zpřístupnila budovu radnice takže návštěvník nemusí opakovaně prokazovat totožnost. Bez čipové karty se neobejdou studenti a žáci některých škol, kteří ji používají při stravování a k vstupu do budovy. Kartu lze rovněž použít k rezervování a objednávání vstupenek na kulturní akce různých organizací.

Od září mají držitelé karet slevy a různé výhody na nákupy a služby. Například v obchodech, restauracích, sportovních a relaxačních zařízeních a také v autoškolách nebo při prohlídce liberecké radnice, kde jsou zcela osvobozeni od vstupného.

Do konce listopadu budou karty vydávány zcela zdarma, později přijde žadatele na 140 Kč. O městskou kartu lze požádat v některém ze čtyř kontaktních míst. Adresy a další podrobnosti jsou uvedeny na internetové stránce www.citycard.cz.

(sš)

Další informace:

Elset, tel.: 485 243 064, 604 299 598, stanislav.setina@elset.cz

Pozvánka do KNIHOVNY

Městská knihovna nabízí svým čtenářům bohatý výběr literatury jak z oblasti populárně naučné, tak i z beletrie. Přijďte se sami přesvědčit a staňte se čtenáři městské knihovny. Knihovna dále nabízí černobílá a barevná kopírování pro občany během výpůjční doby, možnost skenovat. V dohledné době bude knihovna nabízet faxovací službu.

Městská knihovna půjčuje:	pro děti:	pondělí	13:00 - 17:00 hod.	středa	13:00 - 15:00 hod.
	pro dospělé:	pondělí	9:00 - 11:00 hod.	úterý	9:00 - 11:30 hod. / 13:30 - 17:00 hod.
		čtvrtek	9:00 - 11:30 hod. / 13:30 - 17:00 hod.		

Městská knihovna upozorňuje občany na novou službu - **veřejně přístupný Internet**. Možnost využití této služby má každý občan města. Internet je přístupný ve výpůjční době knihovny.

Z nabídky nových knih v novoměstské knihovně

beletrie – dospělí

Bartol, V.	Ordinace v růžové zahradě 1.
Black, J.	Ordinace v růžové zahradě 2.
Burke, J.	Alamut
Bushell, C.	Černá kniha
Carr, C.	18: sbírka detektivních povídek
Deaver, J.	Krásna na prodej
Denker, H.	Anděl temnoty
Easterman, D.	Pekelná kuchyně
Fermine, M.	Experiment
Hamilton-Paterson, J.	Kletba otroků
Harrod-Eagles, C.	Černé housle
Hofmann, C.	Toskánské dobrodružství
Janouchová, K.	Dynastie Morlandů 28
Jelinek, E.	Shledání v Barsaloi
Keleová-Vasilková, T.	Nejblíží
Kubátová, T.	Lačnost
Kürthy, I.	Cukr a sůl
Novák, J.	Hrníček z lásky
Pearl, M.	Haló, tady Miriam
Rašek, A.	Centimetr od tvých rtů
Ríša, V.	Dantův klub
Sahlberg, A.	Monolog staré dámy
Saillo, W.	2005: Česká fantasy
Slušný, J.	Pírko
Steel, D.	Pláč v poušti
Suzuki, K.	Četnické humoresky
Vandenberg, P.	Klenoty
Vrbová, L.	Spirála
Weiner, J.	Údolí faraonů
Ziegesar, C.	Obrácené srdce
	Zná ji jako své boty
	Líbej mě

naučná – dospělí

Bauer, J.	Čeští světcí a kacíři
Borovička, B.	Cestománie
Dočekal, B.	Příběhy slavných šlechticů
Jöckle, C.	Stavební slohy ve světové architektuře
Kühn, P.	Geologické zajímavosti Liberecka

Modrý, M.	Památné stromy Libereckého kraje
Novotný, L.	Kdo, kdy, kde vládl?
Podhorský, Z.	Toulavá kamera
Sanger, K.	Umění gotiky
Schmidt, U.	275 populárních omylů o rostlinách
Walló, O.	Sekundární zisky

beletrie – mládež

Bagge, T.	Syn vesmírného krále
Budínský, V.	Šli dva blázni na vandr
Carman, P.	Elyonova země
Delzenne, P.	Šmoulí vynálezy
Francková, Z.	Vítězství na dosah
Horowitz, A.	Akademie Point Blanc
Kubátová, M.	Bubáci z Krakonošova
Lanczová, S.	Z deníku neobyčejné patnáctky
Lewis, C.	Letopisy Narnie
Lewis, C.	Narnie
Oomen, F.	Jak přežít svou maličkost
Parthoens, L.	Šmoulí divoch
Peyo	Šmoulí olympiáda
Vaisová, P.	Chatrč z kostí

naučná – mládež

Arnold, N.	Příšerné světlo
Hollmann, P.	Můj křeček a já
Kötter, E.	Můj pískomil a já
Robinson, R.	Kouzelná věda
Vítová, E.	50 slavných oper
Wegler, M.	Můj zakrslý králík a já
Yoe, C.	Optické triky a iluze

Vy jste ještě nenavštívili

MUZEUM

- FRÝDLANTSKÉHO VÝBĚŽKU
- NOVÉHO MĚSTA POD SMRKEM

...pogejte historii svého okolí

NOVOMĚSTSKÉ NOVINY

Za věcnou správnost příspěvků od občanů redakce neručí.
 Uzávěrka je vždy 25. den měsíce předcházející měsíci vydání.
 Vydává MěÚ Nové Město pod Smrkem. Náklad: 400 ks Schváleno pod číslem MK ČR E11812.
 Odpovědný redaktor: Ilona Vokounová E-mail: nmpps@volny.cz
 Redakční rada: Ing. K. Jeřábek, I. Vokounová, J. Zelenková, J. Maděra
 DTP a tisk: RECo design s.r.o. Chrastava

Anonymy se házejí do koše.
 Vychází jednou za dva měsíce.
 Cena: 6,- Kč
 Vyšlo: 14.9.2006
 Vytisknuto na recyklovaném papíru